

Anonieme aangifte, kan dat?

Het Wetboek van Strafvordering (WvSv) biedt mogelijkheden om de identiteit van getuigen voor verdachten verborgen te houden door namen uit het proces-verbaal te houden, door getuigen buiten aanwezigheid van de verdachte en de verdediging te horen, of door identiteitsverhullende maatregelen. Als je aangifte doet zijn er diverse manieren om een aangifte minder 'persoonlijk' en meer 'anoniem' te maken, maar realiseer je dat helemaal anoniem blijven nooit haalbaar zal zijn.

1. Anonieme tip

Deze verklaring is anoniem of van een onbekende persoon. De bewijswaarde hiervan is gering: de verdachte kan namelijk verzoeken de bron van de anonieme verklaring te ondervragen. Als dat niet mogelijk is omdat de identiteit van de tipgever onbekend is, wordt het bewijsmiddel feitelijk onbruikbaar.

2. Domiciliekeuze

De aangever kiest in het proces-verbaal voor het werkadres in plaats van het eigen huisadres. Naam en geboortedatum van de aangever worden wel vermeld.

3. Instelling doet aangifte, slachtoffer legt getuigenverklaring af

In dit geval doet de instelling aangifte waaruit blijkt dat het geen persoonlijke keuze van het slachtoffer is om aangifte te doen. Het slachtoffer legt een verklaring als getuige af, omdat dit door de werkgever aan die persoon is gevraagd.

4. Aangifte onder nummer

In plaats van naam en adres van de aangever wordt in het proces-verbaal een nummer gebruikt. Dit is alleen aan de orde als de anonimiteit van de aangever kan worden gegarandeerd door politie en justitie. Dit kan dus niet als de verdachte en de aangever elkaar persoonlijk kennen en als uit de verklaring blijkt wie de aangever was.

Daarnaast zijn er binnen het strafrecht mogelijkheden om als 'beperkt anonieme getuige' of 'anonieme bedreigde getuige' aangifte te doen, maar die zijn niet van toepassing bij een aangifte van agressie en geweld tegen een (jeugd)zorgprofessional. Ze zijn er eigenlijk alleen voor aangiften tegen zware criminelen waarvan werkelijk kan worden verwacht dat ze tot represailles richting de aangever zullen overgaan.

Volledig anoniem blijven is dus uitgesloten. Maar dat hoeft meestal ook niet. Optie 1 is weliswaar niet ideaal, omdat het tot onbruikbaar bewijsmateriaal kan leiden. Maar de andere methoden (opties 2, 3 en 4) leveren een sterke zaak op en houden het slachtoffer 'uit de wind'.